

Més protecció territorial a les Balears

Ha costat, però ja hi ha via lliure. El 14 de desembre passat el Consell de Govern va aprovar el projecte de llei de mesures urgents per al desenvolupament sostenible, que implica la requalificació urbanística de catorze espais naturals afectats per urbanitzacions. Ara, doncs, els espais naturals quedaran protegits i aquestes urbanitzacions no es podran fer. El president del govern, Francesc Antich, i el conseller de Mobilitat, Gabriel Vicens (Bloc-PSM), presentaren el projecte en una conferència informativa després de la reunió de l'executiu.

No ha estat pas un acord fàcil. El projecte ja fou anunciat durant el debat de política general dels dies 6, 7 i 8 de novembre i havia d'ésser aprovat immediatament, al Consell de Govern de dia 9. Però les divergències entre els tres socis de govern (PSOE, Bloc i UM) ho impediren. Les diferències fonamentals eren entre el Bloc i UM. El primer volia una llei molt més ambiciosa, mentre

El Parlament balear aprovarà la llei de protecció de 14 espais de Mallorca i Eivissa.

que Unió Mallorquina era partidària d'esperar més. L'ambient polític ja s'havia enrarinat unes quantes setmanes abans, quan UM havia presentat a la premsa el projecte de llei del sòl que, al cap de 24 hores, hagué de retirar de resultes de la pressió del Bloc. A la vegada, el president Antich, amb el suport del seu partit, el PSOE, el dia 5 d'octubre havia aprovat la continuació de les obres del nou hospital de referència a So n'Espases, una decisió que irrità les bases del Bloc, que ho consideraren un atemptat contra el territori. Fins i tot la direcció del PSM (soci més important del Bloc) es va trobar obligada, en vista de la pressió interna, a convocar

un consell polític quasi clandestí —no se n'informà i no se'n va saber res fins unes quantes setmanes més endavant— per posar a votació si, després de la decisió d'Antich, el partit es mantenia al govern o no. Guanyà àmpliament de continuar-hi.

L'estira-i-arrotonsa a tres bandes per la qüestió territorial, doncs, han marcat aquest primer semestre de la legislatura. En el moment d'acabar l'any sembla que tot és més clar.

Protecció per unanimitat? La llei de mesures urgents per al desenvolupament sostenible implica la suspensió de catorze projectes d'urbanització en indrets d'interès natural i territorial. Es protegeixen —i, per tant, s'hi impedeix la urbanització—, a Eivissa, 111 hectàrees a Cala d'Hort, 21,6 a Punta de Sa Pedrera, 73 a Roca Llisa i 14,6 a Benirràs. A Mallorca se salven del ciment 25,5 hectàrees a Montport, 21,2 a Cala Blanca, 274 a Can Vairet, 86 a Cala Regana, 132,6 a Cala Marçal, 602,6 a Son Real, 20 a Alcanada, 6,7 a Vilar, 17,3 a Cala Carbó i 4,6 a Muleta. En total, són 1.297 hectàrees protegides en onze municipis mallorquins i eivissencs. Però no seran pas les úniques.

Amb tota probabilitat, en el tràmit parlamentari del projecte de llei el nombre d'indrets i hectàrees protegides s'ampliarà. Des de l'oposició, el PP no s'ha mostrat en desacord amb els punts a protegir i, a més, ha reclamat insistentment més protecció per a dos llocs —Cala Blanca i Cala Marçal— i l'eliminació d'un hotel adossat a un projecte de camp de golf a la zona coneguda per es Pujol (Santanyí). La pressió sobtadament conservacionista del PP s'afegeix als rumors segons els quals tant el PSOE com UM tenien algun interès a no preservar del tot aquests tres indrets. Això fou negat rotundament per Antich, que es mostrà disposat a augmentar-ne tant com es volgués la protecció, cosa que també afirmà UM. De fet, Antich va allargar la mà al PP per millorar "tots junts" la llei durant el debat al Parlament. Tenint en compte la posició dels conservadors, no seria estrany que aquesta llei acabàs essent votada per unanimitat de la Cambra, la qual cosa seria una fita històrica.

La llei que aprovarà el Parlament també preveu un enduriment de les normes

Tres de les zones protegides: Cala d'Hort, a Eivissa (dalt), i Son Real i Cala Blanca, a Mallorca (pàgina següent).

per a construir camps de golf. En efecte, la normativa actual quedarà derogada i, d'ara endavant, es posaran entrebancs considerables als nous projectes. Per exemple, es prohibirà taxativament tota mena d'ús residencial i hotelier adherit als camps de golf. Aquesta pràctica era bastant comuna fins ara, perquè gairebé tots els projectes demanaven també que se'ls permetés d'edificar algun hotel. Ara ja no serà possible. A més, la declaració d'interès social d'un camp de golf podrà ésser denegada tant si es considera que el projecte presentat té impacte paisatgístic o territorial com si a l'illa on es vulgui construir ja n'hi ha un nombre que es consideri prou alt. Finalment, el club social i l'espai dedicat a serveis no podran passar de 2.000 metres quadrats.

Havent assolit l'acord necessari per a dur endavant la llei de protecció, el president Antich vol concretar la llei d'habitatge, que preveurà la possibilitat de construir promocions socials a sòl rústic. Segons que digué a EL TEMPS la setmana passada, Antich vol que sigui aprovada en un termini breu. Una vegada desblocada la de protecció, tot indica que el Bloc no posarà els entrebancs que havia insinuat a fer habitatges socials en sòl rústic. De tota manera, el president explicà a aquest setmanari que construir en sòl rústic és només una possibilitat i que "per ventura" no caldrà fer-ho, perquè l'oferta de terreny urbà i urbanitzable podria ésser suficient.

Miquel Payeras

I més torres per al Manhattan de Cullera

Mentre a les Balears s'enllestia la redacció de la llei de mesures urgents per al desenvolupament sostenible, al País Valencià es tornava a obrir la caixa del trons amb l'aprovació definitiva per part de la Generalitat de l'anomenat Manhattan de Cullera (Ribera Baixa), un projecte que ocuparà 610.340 metres quadrats a tocar de la desembocadura del riu Xúquer. S'hi construiran 33 torres d'habitatges fins a 25 pisos i dos gratacels de 40 per a hotels. La macroubanització preveu un màxim de 4.883 habitatges i implicarà duplicar la població de la localitat, que ara és de 23.300 habitants. L'Institut Valencià de la Vivenda, polèmica entitat de capital públic impulsada durant l'etapa de conseller Rafael Blasco, participa en un projecte que ha recorregut un camí tortuós d'aprovacions parcials, provisionals i definitives des de 2003. Ara, el vist-i-plau de la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Generalitat passa per alt les objeccions mostrades pels ministeris de Medi Ambient i Foment i la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. Aquests organismes advertien que seria impossible d'assegurar el subministrament hídric per als nous habitatges i que les carreteres existents no podrien suportar el nou trànsit generat. Per contra, la Generalitat rebutja aquests informes negatius i s'empara en uns altres estudis municipals que garanteixen l'aigua i, alhora, indiquen que el pla, aprovat en els termes actuals, ha superat les deficiències que n'obligaren a ajornar l'autorització l'any 2005.

El consentiment al Manhattan de Cullera representa un punt d'inflexió en la política de contenció urbanística que havia caracteritzat la Conselleria des que se'n féu càrrec José Ramón García Antón, després de les eleccions autonòmiques. Al contrari que els seus predecessors, Rafael Blasco i Esteban González Pons —que va oblidar la seua declaració inicial de posar en pràctica una *política sindria*, que tinguera més en compte el medi en les actuacions urbanístiques—, García Antón s'havia decantat per frenar l'urbanisme salvatge dels darrers anys, cosa que desesperà els empresaris de la construcció. A principi de novembre, aquesta paràlisi afectava 175 plans d'actuació integral (PAI) que equivalien a la requalificació de rústic a urbanitzable de 129,7 milions de metres quadrats. Entre aquests, hi ha el PAI Marina d'Or - Mundo Ilusión, als termes de Cabanes de l'Arc i Orpesa (Plana Alta), que abasta 18 milions de metres quadrats, l'equivalent a 300 estadis del Camp Nou.

V. Tena